

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1230. Usque Ad Annum 1248

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1764

VD18 90118049

§. 7. Mors S. Antonii Patavini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66268](#)

Sæcul.XIII.
A.C.1231.

§. VII.

Mors S. Antonii Patavini.

Postquam Gregorius Papa Eliam Fratrum Minorum Ministrum Generalem a S. Antonio Patavino accusatum exauthoraverat, hunc, ut se litteris totum daret, admonitum eo fine ab omni Ordinis munere exemit, ut penes se maneret, orans. Verum Antonius honores & Aulæ Romanæ tumultum veritus, montem Alvernus petiit, ubi bona pæcum venia per aliquod tempus manfit. Persequamur modo ejus vitam reliquam a primo secessu in eremum monitis S. Pauli prope Bononiam.

Cum ibi diu hæsisset, sacris Ordinibus initiandus cum aliis Forum Livium in Æmilia seu Romaniola situm mittitur, ubi etiam Fratres aliquot Prædicatores aderant. Omnibus hora colloquii congregatis, loci Minister, ut Fratrum Prædicatorum aliquis exhortationem haberebat, oravit. Sed cuncti se non esse ad eam præparatos causabantur. Ergo Antonium, cuius scientiam quidem ignorabat, ad dicendum, quæ Spiritus Sanctus ipsi suggereret, animavit. Ille se lavandis in culina scutellis, quam verbis ex suggestu faciendis aptiorem esse reposuit. Superioris tamen mandato parens cæpit

Sæcul. XIII. pit dicere, & tam egregium doctrinæ si-
A. C. 1231. mul ac elegantiæ specimen edidit, ut au-
ditores rei novitate suaviter capti, an e-
ruditionem ejus, aut vero demissionem
magis mirarentur, nescirent. Quo com-
perto Fratrum Minorum Minister Gene-
ralis, seu is etiamnum S. Franciscus, seu
frater Elias fuerit, Antonium sacram ad
eloquentiam se applicare jussit.

Rara in dicendo libertate utens, so-
lius veritatis ratione habita, summis per-
inde ac infimis loquebatur; prout jam
inde ab Ordinis ingressu sanguinem pro
Christo fundendi desiderium conceperat,
nullo timore, nulla verecundia noxia se
impediri passus, quin Optimatum tyran-
nici generoso obtisteret animo. Hinc
celeberrimos concionatores tanta con-
sternatione affecit, ut, sermonibus ejus
præsentes, ne quis ipsos imbecillitatem
suam erubescere videret, suos vultus te-
gerent. Sic comparatus, cum per ur-
bes pagosque iret, ad captum audien-
tium allocutiones suas accommodabat,
severitatem dulcedine miscens. Papa
ipse, postquam eum audierat, eximiam
in exponendis sacris litteris viri dexter-
itatem admirans, Arcam fœderis illum
vocavit. Nec ethicæ duntaxat, verum
etiam polemicæ contra hæreticos se im-
pendit Antonius, quorum multos Arimi-
ni ad catholica signa traduxit, multos in
publi-

n. 709.

publicis disputationibus Mediolani ac To- Sæcul. XIII.
losæ, herbam porrigere coëgit. A. C. 1231.

Lingua Italica etiam ad pronunciationem quod attinet, quamquam extra-neus, politissime loquebatur: & in confertissima ad conciones ejus confluentium turba singularis omnium modestia & attentio fuit. Ejus eloquium erat ardens, movens, penetrans, efficax: auditores in lachrymas soluti feriebant peccata, aliique aliis dicebant: *Heu! nunquam credidi, hoc esse peccatum:* Adhortabantur se mutuo ad expiationem noxarum, ad jejunium, ad sacras peregrinationes, ac exinde sodalitia flagellantum in Italia & alibi tam frequentia ab ejus sermonibus ortum duxisse dicuntur. Docuit in pluribus Ordinis sui cœnobiis, in quibus studiorum æmulationem excitatit: nam haec tenus Fratres Minores tanquam rudes multis despiciuntur erant. Etiam in régiminis partem vocatus, per aliquot annos Romaniæ Minister Provincialis, plurium diversis in regionibus monasteriorum conditor, & Puisii in Velaunis, ac Lemovici Guardianus, ut a-junt, fuit.

At per Summum Pontificem ac generalia Ordinis comitia anno 1230 cele-brata ab omni régiminis onere liber, & divini verbi sementem, ubi vellet, spar-gendi copiam nactus, Patavium venit;

G 4

p. 710.

p. 712. c. 3.

Sæcul. XIII. ubi transacta hyeme per verni jejunii
A. C. 1231. tempus anno 1231 quot diebus & fa-
 crum tribunal adiit, & ad populum dixit,
 cuius frequentiam nullum templum, sed
 apertus solum campus capiebat. Eo
 cum Clericis, ac Religiosis, & ipso Episco-
 po Patavium totum se conferebat quoti-
 die, clausis usque ad redditum a concio-
 ne mercatorum tabernis: eo oppidorum,
 pagorumque vicinorum incolæ noctu cum
 facibus, ut locum acciperent, concurre-
 bant: ibi ad tricies mille homines ade-
 rant, tam attenti omnes, ut vix fusurus
 aliquis audiretur. Finito sermone, quis-
 que venerationis causa tangere virum san-
 ctum, aut de veste illius particulam re-
 scindere conabatur, ita ut abeuntem, re-
 deuntemque, ne obrueretur, robustorum
 juvenum globus stiparet. Concionum
 effectus omnium patebant oculis: inimi-
 ci capitales redeentes in gratiam, capti-
 vi a diutino carceris squalore liberati, u-
 suræ redditæ, debita remissa, meretrices
 ad frugem revocatae, omne vitiosorum
 genus ad pœnitentiam adductum tam as-
 sidue, ut confitentium numero Sacerdo-
 tes haud sufficerent. Antonius ipse quan-
 quam infirma semper valetudine nullam
 sibi quietem indulgens tum de rebus di-
 vinis differere, tum sacras audire confes-
 siones solebat, tum consilia dare petenti-
 bus, ac ea sequi paratissimis.

Tempus

Tempus messis imminere videns, Sæcul.XIII.
quamdiu populus ea occuparetur, con- A.C. 1231.
ciones sibi suas intermittendas censuit,
& profanorum hominum crebro ad salu-
tationem venientium molestia fatigatus,
relicto Patavio solitarium in vicinia lo-
cum (Campetrum appellabant) adiit,
cujus Dominus Tifonius nomine, ei se in
disciplinam tradidit, regulam tertii Or-
dinis S. Francisci amplexus. Hoc in se-
cessu Antonius se totum meditationi re-
rum coelestium & sacris precibus impen-
dens, violento morbo, e quo haud conva-
lesceret, se subito correptum sensit. Pa-
tavium reportatus, cum extremæ un-
ctionis oleum sibi afferri cerneret, *hanc*
unctionem, ajebat, jam intus habeo: sed
eam mili dare non omissite: salubris est
mihi. Cantavit dein cum fratribus pœ-
nitentiae psalmos, in mortis articulo dici
solitos, & post dimidiā horam spiritum
Deo reddidit die sexta hebdomadis, 30 *Bol. p. 732.*
Junii anno 1231. triginta sex annos na- ^{n. 37.}
tus, quorum decem in Ordine Fratrum ^{p. 717.}
Minorum transegerat. Illustris ejus fa-
ma & miracula quotidie ad ejusdem se-
pulchrum facta Gregorium Papam per-
movere, ut post legitimas inquisitiones
intra unius anni spatium Spoleti die Pen-
tecostes 30 Maji anno 1232 eum solenni
ritu in album Sanctorum Cælitum refer-

Sæcul. XIII. ret, ac diem, quo mortem obiit, festæ il.
A.C. 1231. lius memoriae consecraret.

Martyr.
13. Jun.

Multum S. Antonii scripta habemus,
& inter alia magnum sermonum numerum. Sed illam vim & facundiam, quam
vitæ scriptor eis tribuit, haud quaquam
continent, utpote contexti ex meritis Scri-
pturæ locis, qui in sensibus figuratis sae-
pe a sensu litterario alienissimis accipiun-
tur, & quod consequitur, nihil demon-
strant. Nullas ratiocinationes inter se
cohærentes, nulos ibi motus videmus:
peroratio non magis quam exordium
Edit. 1641. tangit animos. En exemplum! Nuptiæ
p. 114. factæ sunt in Cana Galilææ. Hic res
quatuor sunt considerandæ. Primo læ-
titia & unio nuptialis: secundo præsen-
tia Virginis: tertio potentia J. C. quar-
to ejus magnificentia. Quantum ad
primum punctum attinet, Cana signi-
ficat zelum & Galilæa transitum: per
zelum & amorem transitus sunt nuptiæ
inter Spiritum Sanctum & animam poe-
nitentem. Hinc de Ruth dicitur, quod
e regione Moab transferit Bethlehem, u-
bi Booz eam sibi despondit. Ruth indi-
cat videntem, aut solerterem, aut defi-
cientem, estque anima, quæ peccata sua
dolenter videns, ea sacræ confessionis
fonte eluere properat, & per satisfactio-
nem vires amittit suas. Sermo reliquus
& alii omnes eodem sunt scripti stylo.

Cum